

EDUSKUNNAN VASTAUS 126/2002 vp

Hallituksen esitys eräiden rekisteröintiasioiden siirtämistä käräjäoikeuksilta maistraateille koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä eräiden rekisteröintiasioiden siirtämistä käräjäoikeuksilta maistraateille koskevaksi lainsäädännöksi (HE 79/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 17/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

isyyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä syyskuuta 1975 annetun isyyslain (700/1975) 20—22 §, 34 §:n 3 momentti sekä 45 ja 46 §,
sellaisina kuin niistä ovat 20 § osaksi laeissa 351/1980 ja 367/1983, 22 § osaksi mainitussa laissa 351/1980 ja 34 §:n 3 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

20 §

Tunnustamisen voimaansaattaminen

Kun mies on tunnustanut isyytensä, tulee sen lastenvalvojan, jolle isyyden selvittäminen 6 §:n 2 momentin mukaan kuuluu, viipymättä lähettää tunnustamista koskevat asiakirjat ja isyyden selvittämisestä laadittu pöytäkirja lastenvalvojan toimialueen maistraatille hyväksyttäväksi.

Tunnustamisen hyväksymistä koskevan asian ratkaisee maistraatti. Tunnustaminen on hyväksyttävä, jos:

- 1) tunnustaminen on tapahtunut 15—19 §:ssä säädetyn tavoin;
- 2) eikä ole aihetta olettaa, että isyytensä tunnustanut mies ei ole lapsen isä.

Isyys on tunnustamisella vahvistettu, kun mies on 15 §:n 1 ja 3 momentissa säädetyn tavoin tunnustanut isyytensä ja maistraatti on hyväksynyt tunnustamisen.

21 §

Puutteellisuuksien korjaaminen

Jos tunnustaminen ei ole tapahtunut 15—19 §:ssä säädetyn tavoin tai jos isyyttä koskevat selvitykset ovat puutteelliset, tulee maistraatin tarvittaessa kehottaa lastenvalvojaa huolehtimaan virheiden tai puutteiden korjaamisesta, isyyden selvittämisestä laaditun pöytäkirjan täydentämisestä tai lisäselvitysten hankkimisesta.

22 §

Kanneoikeus

Lapsella on oikeus ajaa isyyden vahvistamista koskevaa kannetta.

Miehellä on oikeus ajaa isyyden vahvistamista koskevaa kannetta, jos maistraatti ei ole hyväksynyt tunnustamista 20 §:n 2 momentin 2 kohdassa mainitusta syystä. Kanne on nostettava vuoden kuluessa siitä päivästä, jona mies on saanut tiedon maistraatin päätöksestä. Miehellä ei kuitenkaan ole oikeutta ajaa kannetta, jos tunnustaminen koskee 2 §:ssä tarkoitettua lasta.

34 §

Isyyden kumoamisen perusteet

Aviomiehen isyys on kumottu, kun toinen kuin aviomies on 15 §:n 1 momentissa säädetyn tavoin tunnustanut isyytensä ja maistraatti on hyväksynyt tunnustamisen.

45 §

Muutoksenhaun rajoitukset

Tunnustamisen hyväksymistä koskevassa asiassa annettuun maistraatin päätökseen ei saa hakea muutosta.

46 §

Käsittelyn kiireellisyys

Isyyden vahvistamista tai kumoamista koskevat asiat on kaikissa oikeusasteissa käsiteltävä kiireellisinä. Sama koskee isyyden tunnustamisen hyväksymistä koskevien asioiden käsittelyä maistraatissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

lahjanlupauslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä heinäkuuta 1947 annetun lahjanlupauslain (625/1947) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 766/1991, sekä
lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

6 §

Jos joku lahjoittaa irtainta omaisuutta puolisolleen, suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa olevalle sukulaiselleen tai tämän puolisolle taikka sellaiselle muulle erityisen läheiselle henkilölle, jonka kanssa hän asuu yhteisessä ta-

loudessa, on lahjoituksesta ilmoitettava kirjallisesti maistraatille, jotta lahjansaaaja voisi saada suojaa lahjan antajan velkojien takaisinsaanti-vaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi lahjanantaja ja -saaja, lahjan kohde sekä antamisajankohta. Edellä sa-

nottu ei kuitenkaan koske sellaisia tavanmukaisia lahjoja, jotka eivät ole epäsuhteessa antajan taloudelliseen asemaan.

Maistraatin on viivytyksettä lähetettävä lahjoituksista tehdyt ilmoitukset oikeusrekisterikeskukselle, joka tallettaa rekisteriin ilmoituksessa 1 momentin nojalla yksilöivät tiedot sekä tiedon ilmoituksen vastaanottamispäivästä ja maistraatista.

Oikeusrekisterikeskus julkaisee rekisteröidystä lahjoituksesta kuulutuksen. Tarkempia säännöksiä kuuluttamisessa noudatettavasta menettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

6 a §

Edellä 6 §:ssä tarkoitettun rekisterin pitämisen tarkoituksena on saattaa läheisten välisiä lahjoituksia koskevat tiedot julkisiksi.

Oikeusrekisterikeskus voi antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimes-
sa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

avioliittolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/1929) 35 §:n 4 momentti, 43—
45 ja 105 § sekä 127 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 43 § laeissa 308/1986 ja 391/1994, 44 § mainituissa laissa 308/1986 ja laissa 765/1991, 45 § mainituissa laeissa 765/1991 ja 391/1994 sekä 127 §:n 3 momentti laissa 1226/2001, sekä

lisätään 104 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laissa 765/1991, uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 105 a § seuraavasti:

35 §

Jos puolison omaisuus on luovutettu konkurs-
siin, toinen puoliso voi poistaa kummankin puo-
lison avio-oikeuden ilmoittamalla siitä kirjalli-
sesti maistraatille vuoden kuluessa konkurssin
alkamisesta. Maistraatin on rekisteröitävä ilmoi-
tus avio-oikeuden poistamisesta.

43 §

Avioehtosopimus on jätettävä maistraattiin
rekisteröitäväksi.

Maistraatin on rekisteröitävä avioehtosopi-
mus, jollei 44 §:n 2 momentista muuta johdu.

Avioehtosopimuksessa ilmoitettuun irtaimen
omaisuuden lahjoitukseen sovelletaan lisäksi,
mitä lahjanlupauslain (625/1947) 6 §:ssä tarkoi-
tettujen lahjoitusten rekisteröimisestä ja kuulut-
tamisesta erikseen säädetään.

44 §

Avioehtosopimus tulee voimaan, kun se on rekisteröity.

Avioehtosopimus ei kuitenkaan tule voimaan, jos se on jätetty maistraattiin avioliiton purkaututtua tai sen jälkeen, kun avioeroa koskeva asia on tullut vireille.

45 §

Jos puoliso lahjoittaa toiselle puolisolle irtainta omaisuutta, lahjoituksesta on ilmoitettava maistraattiin siten kuin lahjanlupauslain 6 §:ssä säädetään, jotta lahjansaaja voisi saada suojaa lahjanantajan velkojen takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske lahjaa, jonka kohde ja antamisajankohta on yksilöity 43 §:n nojalla rekisteröitäväksi jätetyssä avioehtosopimuksessa.

Puolisoiden välisen lahjan takaisinsaannista säädetään takaisinsaannista konkurssipesään annetussa laissa (758/1991) sekä ulosottolaissa.

104 §

Jotta 1 momentissa tarkoitettussa osituksessa omaisuutta saanut puoliso tai tämän perilliset voisivat saada suojaa toisen puolison velkojen takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa, osituskirja on jätettävä maistraattiin rekisteröitäväksi.

105 §

Maistraatin on lähetettävä oikeusrekisterikeskukselle ilmoitus tämän lain nojalla rekisteröimistään asiakirjoista.

105 a §

Oikeusrekisterikeskus pitää avioehtoasioiden rekisteriä, johon talletetaan maistraatin lähettämästä ilmoituksesta saatavat tiedot sekä tieto ilmoituksen vastaanottamispäivästä ja maistraatista. Rekisteriin talletetaan lisäksi väestötietojärjestelmästä saatavat tiedot avioliiton purkautumisesta sekä puolison nimen muutoksesta. Rekisterin pitämisen tarkoituksena on saattaa tiedot julkisiksi. Jokaisella on oikeus saada todistus rekisterissä olevista tiedoista.

Oikeusrekisterikeskus voi antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Rekisteriin talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

127 §

Suomen maistraatti voi rekisteröidä avioehtosopimuksen tai sopimuksen, jolla määrätään avioliiton varallisuussuhteisiin sovellettavasta laista, vaikka Suomen tuomioistuimella ei 1 momentin mukaan olisikaan kelpoisuutta tutkia aviopuolisoiden varallisuussuhteita koskevaa asiaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

ulosottolain 3 luvun 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) 3 luvun 36 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 764/1991, seuraavasti:

3 luku

Yleisiä säännöksiä tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta

36 §

Ulosottovelkojan kanne omaisuuden luovutuksen tai muun oikeustoimen peräyttämisestä 35 §:n nojalla on nostettava kuudessa kuukaudessa siitä, kun velkoja sai ulosottomieheltä tiedon siitä, ettei hänen saamisensa ole tullut ulosottoyhteyksessä täysin suoritetuksi, taikka, jos on

kysymys osituksesta, josta osituskirjaa ei ollut annettu maistraattiin, siitä päivästä, jolloin osituskirja annetaan maistraattiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takaisinsaannista konkurssipesään 26 päivänä huhtikuuta 1991 annetun lain (758/1991) 9 § seuraavasti:

9 §

Osituksen peräytyminen

Jos velallinen on luopunut oikeudestaan osituksessa avioliittolain 104 §:ssä tarkoitettulla tavalla, ositus peräytyy:

1) jos osituskirjaa ei ollut annettu maistraattiin ennen määräpäivää;

2) jos osituskirja on annettu maistraattiin myöhemmin kuin vuosi ennen määräpäivää; tai

3) jos osituskirja on annettu maistraattiin tätä aikaisemmin mutta myöhemmin kuin kolme vuotta ennen määräpäivää eikä näytetä, ettei velallinen ositusta toimitettaessa ollut ylivelkainen eikä osituksen vuoksi tullut ylivelkaiseksi.

EV 126/2002 vp — HE 79/2002 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimes-
sa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain
voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 2002
